

IROHIN IMOLE

IMOLE TORÉ AYÉ, TENI GBOGBO LA WA

No. 575 THURSDAY APRIL 9 1964 (2D)

'E FUN AWOLOWO NI OMINIRA'

KINI FA IJA IGBORO ?

GEGBE! o tse je ije wa, awa na si kwa si oranyan lori mba fun awo, ara ibu ni inyaran rene, enti nyo se opelopé anfan fun awon enia wa ti awon ba ha gba imoràn na ti owo si je fi se iwawo, nitoriki a le ma a si ara wa ni eti ti kí amba ba je si iwanhu ni Ojoran fi fi wa giç ará wa, ina wa yio si diun ti awon alasté ljoba tabi awon ti eekú ida ljoba wa ni owo won, ti nwón ko ba kó eti ikun si imoràn wa yi.

Gegbi zhogbo gbayin onkawa wa li je mo wípe iwe Irohin Imole to, ará, mo egbe oselu kan, ti gbohoge awon egbe oselu ti owa ni Naijiria ni awa oniwe Irohin Imole nse. Oye, o si to ki a le ma a si fun olukusku enia lati mo ohun ti oje eti te ri ati eto t'wa.

Awon baba wa si, "Bi ara ile eni ba nje kokoro huburó ti a ko ba te se fun un, huburó re ke ni je ki a sun si oru" Ki je ohun iyí, eyé tabi eto fun enigbe lati da lati ma gba Alakoso ljoba ni eti, tabi kia ma ji mota re ni oko ki a si ma ho ilò yegede oju ti ke le o lori, bi oti wa ki ole ri, atiuru iwa yewu ti o le ha.

Sugbón owo awon baba wa kam so pe, "Nwón ni nwón ko fe o ní ibu, o ní ofe da orin, ti o ba da orin tayo ebe?" Toto o, o se bi owo, atipe "pa a mi owo ni gkinti pa a ni oju ekeji, bi oju na ko ba fo, nabara-ba ka le ko le wan lara boro."

O le ohun iyalemu lati gbo ohunti o sele si Oloye Akintola ati Oloye Fan-Ekyude ni Ilesha nímu oje ti o koja yi, pe nibabí awon enia wa yo arin ibu, nje ni gbohoge awon nkigbe "Ole! Ole!" le awon enia na loti! Eyi ti le tuo a si dpe, eyiti o buru nibé ni ibabí. Oloye Akintola nímu nímu ile, ti enikan si ju ogulutó s. Oi ye na! Ti o ñ da ija Igboore site, ti awon olopaa mu enia mètadinlogon ti awon wa ni ile-ejo ñasimbi.

Ni toto, oran na wa ni odo awon olopaa, bi nwón ba si ti pari oyan na si, e o ma a gbo; o dabi enye awon ara Ipinlé Iwo Orun ko se Oloye Akintola gegbi Alakoso ipinlé Iwo Orun Naijiria tabi nwón ko feso, egbe Oselu tuntun ti Oloye na dudu, awon si nífe okan won han Oloye na, eyiti ite re ko yele ri ti ipinlé Iwo Orun Naijiria.

Bakaana ewe, ni iwu nkpa báyí yele righatí Oloye Akintola ly si Ilebu nímu ñidun ti o koja yi, nighati Oloye na de ljoba a gbo wípe awon goso Ilé-kó oju Oloye na ni oka ati ogulutó. Awon Olopaa mu awon goso Ilé-kó na, sugbon adidiya da wán silé.

Wo oju Ewe Kefé

Balewa Sare lo si Kaduna

KADUNA— Ni ojo Isegan ti ije gbo keje oso yi ni Alhaji Abubakar Tafawa Balewa, Alakoso Apaso ljoba Naijiria sare lo si odo Alá ha Alhaji Ahmadu Bello, Oba egbe Oluwa ati Alakoso ljoba Ipinlé Arinwa lati ipa se ibeere Alhaji Aliyu Sule, Oba fun Ipinlé na.

Quise orokin wa Ejionghero ti olo si Iteja ko la se ni Alhaji Balewa, nighalli yio Bida se Iteja ogo akwáru ni Balewa wa si lo.

Sugbón awọn oníse irohin ti awon mo nipa ogo egbe fi yé, oníse irohin wa wípe, nipa gbohoge awon akán ní o epele ni Ipinlé Iwo Orun Naijiria ljoba ni Alhaji Abubakar Tafawa Balewa lo si Kaduna si.

A glo wípe Alhaji Tafawa Balewa lo Jiru pella Alhaji Ahmadu Bello le gbohoge adurada ti o ngle na,

ati gba ti Apaso ljoba li gbo qeqe na gba.

Ko pe papo níghálí awon enia níka níbólí, níwé gba magro ni alá, ni níwé glo wípe Alhaji Abubakar Tafawa Balewa li fun pada de si Eko.

Sugbón Alhaji Abubakar Tafawa Balewa ko ba eníkákan soro loriwádá ní olo se ni Kaduna, Gegeni a si olé sítága, a loro pe enow níza dí o ní opele ni Ipinlé Iwo Orun Naijiria ni olo Kaduna si.

IBADAN— Ni ojo Isegan ti ise ojo keje oso yi ni Oloye Richard Akinyemi, Akwó Igbinmá egbe Alakuko (N. C. N. C.) nímu Ile Igbinmá Asosa Ipinlé Iwo Orun Naijiria ti oti fi igbakan le Minister Almajuro eto awon Oba ati Ijoye, so nímu Ipadé awon oníre irohin pe, ki níwé fun Oloye Obafemi Awolowó. Olori egbe Afensíre ti o wa ni qibá e wón nítsisí yí níbiti o nreti ejo kótemílúrú ti o pe si ile ojo giga ni ominira, nítorípe on ni ole ma alafia, ile, isipata ati ifaiyabale padabó si Ipinlé Iwo Orun,

Oloye Akinyemi tuo so wípe, gbohoge nkan ti di rúduduru ni Ipinlé yí níssiyi eníkanso ti o le mu gbohoge oka na bo wa si ipo gergébi o ti se wa telechéle si Oloye Obafemi Awolowó pelu iranlowó awon olotó Igbikeyi lati ma a se iranlowó fun un.

JAGA

Oloye na tun se alaye wípe gbohoge awon enia Ipinlé Iwo Orun lori, egbe Afensíre ati eghe Alakuko ni gbohoge wón nse, egbe meje-eyi, li, si le gba a wón enia Ipinlé yí nímu ajana ati ejíjá alapá ti o wolu awon enia Ipinlé yí níole níssiyi ti awon si níwa qibá lati gba jadé."

Oloye Akinyemi ni "a se ti obinrin ko ho dan ile okó meni wo, ku ni emgí eyi ti o sun nímu meje-eyi" o ni gbohoge enia ni o mo wípe "asiko ti Oloye Awolowó wa lori ayo Oye, gbohoge nkan ko le koko bi oju ga bisi."

"Gbohoge enia ni o se mo wípe asiko Awolowó tu awon níra atá, sugbon ko si qotsi o mo nibabí Awolowó wa níle, a fi nighati o wa nibabí o wa níssiyi ni gbohoge aye to furá pe, ohan ti o guso ni Moçalají kója bata Lomému"

Ni ipan oró re Olo ye Akinyemi se afikan nímu yóre wípe, gbohoge ative, kí ije awon enia Naijiria

Oloye Obafemi Awolowó
Olori Egbe Afensíre

níkan, ni o nreti atipada ati abode Oloye Awolowó.

AWON QBA

Lehin eyi ni Oloye Richard Akinyemi, wa kesi gbohoge awon Qba ati Ijoye Ipinlé ya, pe, "ki gbohoge o dákun ijo keke egbe oselu tuntun Ipinlé yí ti awon níjo kakiri nítorípe, hahá gbohoge aye ni nwón ní, ki i se baba fun enia kamso."

O tun se alaye pe, Isipata ni awon kan sunu awon qomo egbe oselu ras awon Qba na ri Alhaji Abubakar nítorípe owo kan.

Oloye na si, "wa ti awon enia na bu iori; o to o na jí lwa níbagéne nítorípe awon Qba na wa ni amu illi, níwé ko si ti kú, níwé wón na ni, ljoba Oloye

Wo oju ewe kefa

Oro 'Yoruba Ronu' Ode Oni

Lati Owo S. O. Jaiye

Jakejado ile Naijiria ni a tun gbe ede titi n yi de ile wa. Ti a ba ni ki enia ronu-Enia ni lati bi ara re lere wipe kint de ti cikin nni fun sun pe ki on ronu?

Ti a ba ni o m o de ni a le wi sun qoso na wipe ile ti o m o na ba nsaba ki o lo ronu lori tabi ni ma a hu awon iwa ti ko qna ri si o ye fun iyi pada dura to, ti a si nikiloo fun, si qna rere.

YEYENATU Oni Yeye Eko

Yeyenatu:- Olotu, eru gbo-gbo enia lo tun ba yin ni Olotu:- Eti tani mo so pe o nba mi teje?

Yeyenatu:- Enyin omo egbe olowu

Olotu:- Tani so fun o pe, omo egbe olowu ni os?

Yeyenatu:- Tabi qra temi na ora yin.

Olotu:- Ghe enu re sohan o jare

Yeyenatu:- Ko ya m lewu, se gbohoro eni ti i e ba abera ne le usq pe ko ko ara re kure laga fun yia Olotu:- Oj toro idarsi.

Yeyenatu:- Se lodo yin ta-bi lodo tam?

Olotu:- Tabi a le koso laga

Yeyenatu:- Ogunde akw?

Olotu:- Iyen yaqip

Yeyenatu:- Iyatoye wo? se ntoripe o ni Yoruba ronu le se pe ko gbojoo de ile habu re moy

Olotu:- On na se so pe ki yoruba ronu

Yeyenatu:- Ha ko te te ye Ogunde ni

Olotu:- Bawo?

Yeyenatu:- Ko mo pe ojo ti Yoruba ba ronu ni ljo, ha Akintola yio fo.

Olotu:- Bawo ni yen?

Yeyenatu:- Se ha a ba rogo gbohoro awasi Akintola ko ni je kinikun. Segbọn o ye ki Ogunde na mope inu Akintola ke le dun si ohun ti on wi.

Olotu:- Sebi Yoruba ronu na ni egbe omo Olotu si nke kiri tabi ory ko ni awon majeji?

Yeyenatu:- Ha-ha-ha! obun to da won po tu y won

Ogbogho agbonju Akintola to da gbohoro re si lo da egbe omo Olotu sile stori ati rehin qts, gbohoro agh-aju na lo tu ya

Akintola ati omo Olofo. Olotu:- Bawo?

Yeyenatu:- Se sayis mo pe babi Dele ki fe fi oyé sile bi o ba dorí eye, o si mo pe bi on ba nba egbe

omo Olofin re, nwonyi yo ti Majekodun sogba on, lo ba sare da N.N.D.P. silé laiba wọn ronu

Olotu:- O se fun mi pe ki ye Akintola ati egbe qmbo Olofin ka da egbe yen si

Yeyenatu:- Emi na kokô ro pe awon jo da sile ni su-ghobon niggabu mi fi i m u hide titi mo gbo daju pe eloyipo ni

Olotu:- O masé o

Yeyenatu:- Iyen ya nyim le-nu si. Tani ko ti my pe, ibisti oju si yen ni yio ja si? Enyin e ma wo igbehin ore aja ati euan ti on ati Fani-Kayode nse

Olotu:- Sugbohoro sora re pe-lu gbohoro obun ti o nyo yi ki nwonyi ma le wa ni Iwo Orun bi nwonyi se le Ogunde o

Yeyenatu:- He, igbehin alaṣeju lo soro, e le oṣun nile baha, e le oṣi nile ba igbati o ba pe se eo ri eni le enyin na

Olotu:- Kojo yen tode nkó

Yeyenatu:- Iyen ni nkan

Olotu:- Adura ni ki a ma gba se Akintola ni egbe owo ayan ko shehn Olo dumare.

Yeyenatu:- Koso nsibis Oloidumare te?

Gbohoro iwa buruku ti njo paapa, tani ko mo pe Olorun nri ohun gbohoro. Osi le se ohun gbohoro.

Olotu:- O ma ti di alufa Yeyenatu:- Ewo ni asekoko yi ko ni so wa da? Oo ri Akintola to so ero gbohushohun d'ero ike de N.N.D.P., eniye olonu deniti ipolosu egbe bi eni polovuo ekpo

Olotu:- Owo bojo ko se gbohoro lowo ekurø

Yeyenatu:- Oye ma, o jare o dugba kan na.

Bakanma a le ni ore ti iwa re ko ba ti qui mutabi ti ore na ba je jandulu enia ti a fe ki o yi pada ti ko si fe yi pada, no sà fun pe ki o lo ronu re ki o si yi pada ede re. Oba otişirisi ni a ma lo ede yi fun sun arati ojulomo.

ARA GALATIA

Oro ti o ba ti mu ede yi wa fi han ghangha pe enia ti nkuru nnu qn re te ye fun atunse. Bayi ni mo ri ibio ede ronu yi si.

Sugbohoro ohun to je mi logun nnu ilio ede yi oni ni pe, ona ti awon to nlo ede na dabi esipe awon ni ko ronu lori ede na rara. Awon enia Yoruba ki se ora Galatia rara. Yoruba ki si se oponu.

Ogbeni S. O. JAIYE

Obun to fu sababi ni enti o ba aja rin yio je iigbe, ti ojo enia bi je asaju ogun laisi ananai qta yo segun wọn laise.

MOYANMOYAN

Awon aje eribodo wa ni kunra asaju ile Yoruba ni o ko moyanmoyan wa ba enia ile yi. Ko ye rara lati ma da asa na pe ki Yoruba ronu.

Ije ni awon eai rene ile Yoruba joko ti awon kan da egbe odo Naijiria sile, (NYM) nighati o se, Egbe Afensifere de Yoruba tuo gba awon egbi yi towotese sugbohoro awon asaju kan lo mu wahala ba qabé yi.

Losi a tun gbo wi pe Egbe Demip lo tun ni ode, Lasiko yi ni Yoruba yo wa ma a ronu.

Jowó enyin ara, enyin ara itu mi, ironu kan ko ba Yoruba rara. Enyin asaju ile Yoruba ni ki e ma ronu nnu ara nyin fun gbogbo idaradapo ti e nda site lojoumo.

Elo ronu fun awon esan ni wa ba nyin lode aye fun iwu iwa ti e nlu larin nyin iba se rete tebi huburu.

Elo ronu awon ibi ti e bu si awo Omonekpe nyin. Ojo ki pe titi ki o máku già. Bakanma ibi ki wa ki o ma na eсан.

OKELE ONIJE

O je iyamu pe opoleopo to ba nnu iwa so mo pe ensikan awo awo. O yé ki awa, ti o ape atra won ni asaju map pe awon ki se qabé Qby papa na ma bronu nnu qas re niu igbo ti ko ba je pe awon bronu ni qdip ibati pa gboogbo wuju re ni ejig kuu.

Awye to shu iwa aitò iatò de Yoruba lo mu moyagemyan wa ba orile ede yi. Nighati awon alaronu ko ata won je po tansibi okunkun niye wén.

Nwon bere si so wipe Yoruba ronu. Ko si eze kas to ba yoruba bii ko se awon ti okole onje aiye ngebe kiri,

Yoruba nnu ogboen won so pe lka ko so pe ki enia ma blimy benn iwa ibajé ko so pe ki a ma ni owo lowo sugbohoro ohuna to ga ju aina gboogbo re ni qo ati sun. Eyi ni ojo ikgbin tabi ogo iku.

Nigboogbo Naijiria losi ki si ibi ti nwonyi ko si qwo wo awon oba, awon a fi ile Yoruba to nyo qba nwon ibi eni yig jiga lese.

Nwon wi tai wi nwon ni ki Yoruba lo ronu fun iwa ibajé ti o ni qwo awon papa jade fuu ibajé aiye omi yi.

Se gafara fun mi iwo asaju ti o ba nlo ede yi lo ba qdofin inu re se apero iwu wa to nnu fun ibegbasoke ile Yoruba wa yi.

Ni temi mo mo pe Yoruba ko dekun ir-nu lor iwa ododo nnu atunse gbohoro to ye idde iwa to ni qwo yi ati ege nimu insribu fun emiti qla nce tare.

Wo Oju Ewe Keşa

IROHIN IMOLE

IMOLE ORU AIYE, TÉNÉ GBOGBO LAWA

No. 373 THURSDAY, APRIL 9, 1964 (2D)

AWON QBA IPINLE IWO ORUN LO RI BALEWA

LBADAN:- dié nímu awon qba nímu de Igbinmio lóbalóba ipinle iwo Orun Naijiria lo ri Olotu Apapo ile Naijiria Alhaji Olila Abubakar Tafawa Balewa fuu jiyasotú ti o nsele ni opolopo awon ile isé ti ile Naijiria papá juju si ile isé ti Reliuwe.

Oba Fewogboye, Osemawé ti Ondo lo si si tun je Olotu ile igbinmio Lóbalója ti Ipinle iwo Orun Naijiria lo si je awisaju a wón Qba ti wó wa lati wa ri Olila Abubakar fun o ró. Awon Qba si ní si ibadán sile geggé bi wó wa nkuru ni ile igbinmio mi ojú Aje ti isé ojo késa osu yí, ang ati wón wó gbo je wa iya rara sodo ti o nsele si a wón omo Yoruba ti o wa sunu opolopo i le isé a t i fú osunru mu i p o t i o y e, ki awo omo Yoruba wa si ile Naijiria.

Awon Qba ati Ijoye si paqé si ile Igbinmio wón lati le rasa aqón iki nimu awon Qba ati Ijoye lo si odo Olotu Apapo ile Naijiria nípa nkan to le fa jambá wa fun isekan ilé Naijiria.

Esi to si ghe orú na dide nímu ile Igbinmio asón in si awo lóbalóba ni Ewi ti Ado-Ekoti Qba Aladesanmi lejí ti o si si nímu orú re pe opolopo iya ati iyasoto si wón si hán kan

awon omo ile Yoruba to wa ni opolopo ile isé ti ewá Naijiria. Qba Adesanmi si tutó si nímu re pe eleyi si fi han gedegbe pe nímu swé kan ti o jade ni cí t i o kójú fi han pe itu iwa buburu bayi si uséle ni ile isé ti Reliuwe.

Oba Aladesanmi si tun sú si pe inu on ko dun rara si iwu bayi nígbati on ri ka níet awon iwe kan to jade mi ojo Aíku ti isé ojo karun oso yi papá juju iru nkan ti sele si Ogbemí F. M. Alade ti o je ighakeji Oga ejú ni ije Kéluwe ti níwón si daduro lojiji lesu isé.

Esi to tun gbe Qba na lese nímu orú re ni Qba M. S. Awolosi Akarigbo ti Ijebu Remo ti o tun je Olori ile Igbinmio lóbalóba ti Ipinle iwo Orun Naijiria si tun sú si nímu orú re pelu pe itu iwu eleyi si je oktas to lewu pupo ati pe awon Qba si ngbadura lati le ki iwu iwa iyase to le je nkan ti yio paré patapata ni Naijiria.

Lati Oju Ewe Keji

Iwa itaṣó eni chin dada nítori sunon mo pe awon ni sunon yo fí chin silé fun lechin ola.

Yoruba tor so pe opa agbelépa ti chin ijo. Gbo-gbo awon oto ati imo eyé wonyi ni Yoruba mo fun itosí owa wón.

Sugbónloni ko ri be mi orí awon oto Yoruba

Ronu ti ba silé geggé bi orú Aláhaji Abubakar to wípe, "awon to wa Ile ilé illi ede wón ya awo wonju ti awon ti a npe ni stáju nímu ile olofín ati Igbo mo.

Nítóti ni Yoruba ki se ara Gul-ti-Qmoluwabí ni wón nítori na mu orú ede mran so.

O digbasí o.

Akiyesi Pataki Fun Ghogbo Enia

Lehinti mo ti se abewo kakiri ile Naijiria ati Ghana, o dabi enipe opolopo enia ni níwón nro wípe iwe Irohin Imole ati iwe Irohin Akintola ti awon npe ni Imole Owuru qkan na ni iwe mojeji.

Eyi ki isé be rara osi fe fi ye gbo-gbo enia ki o ye wó wípe gedegbe ni Iwo-Irohin miégé daduru ko faramó egbe oshu kar-kán ko si si ohunkohun se píyo Imole Owuru.

Iwe Irohin Akintola si níwón npe ni Ibadan ni ongbege fun egbe Akintola Ibadan ni níwón gbe ate Imole Owuru. Eko si a gbe ate iwe Irohin

Imole lati odan meje (1957) sehná.

Ao se oluyi loji radio fan ghogbo enia lati gbo gashon eníti o ba tan fe alaye lori qro ni le kóng kó kó wa ni Alakoso ile iwe Irohin Imole ni níyé.

16, BAMGBOSE STREET,
PHONE 21985, LAGOS.

Fun Awolowowó Ni Ominira

Lati Oju Ewe Kini

Akintola se d a s o qjogbon omowó i yenuza duro ni Unfasitáti He

Bakaná ni Ijebu da irinwo (400) a wón omo. Ile eká Hesha duro nitoripe nwóko ko le Oloye Akintola lero.

Ní atin ñá si e wa nígbati ijebá gba Oye Ijewo Oloye Kélekele Balagan le iwu ighakeji akwé egbe omo Olofín ti ijoba si sun da duro, si le Igbinmio awon Qba.

Ní arin ilu ni e wa nígbati ti ijoba di Oloye I. O. Dína dure lesu isé, kini enyin qba se si oran na titi d i jibó, tabi tanto e lo ri, tabi omó Yoruba ko si ghogbo awon ti mo ka sile wonyí?"

Ti o ba je wípe, emíni Oba ati Ijoye ko ba ni hu-

wa agbagbe, ti q si gba wípe baba ghogbo qm o Yoruba ni q se, kini e se si owo na nígbati e gbo?"

Oloye Akinyemi wa kilófun awon qba pe, e maže jekí awon omo egbe oshu kar o ma a yi nyíl bí yímmyimí kakíri arin ilú nitorí ifé qkan won-

Ní ipari, Oloye Akinyemi si le alaye pe, awon omo egbe Agbajéfe ati egbe Alakuko ti nse ipade pu-ri sunu ile Oloye Awolowowó ni Oke Ado, o wa pári qro re pe, ni oso kejo odun 1965, egbe A. G. Ati N. C. N. C. ni yio jijo ma a se ijoba Ipinle iwo Orun Naijiria.

Kini Fa Ija Igboro ?

Lati Oju Ewe Kini

Bi emíni onkawé wa ko ba ghogbe, eo nísan pe nígbati Oloye Akintola lo si Ilaro, roghodíyan bẹ aile ni Ilaro, nígbó wípe, Oloye Akintola ti paqé pe ki níwón ti Tejan awon Oloppa. Ilaro nítori orú na, awon Oloppa ko si ri owo-oso wón gba.

Ní egbe keji ewe, ijoba ti se ofin wípe ko ghogbo si ipade ghanga ede ati iwede, sugbón Oloye Akintola ati awon emewa re nse ipade phanga ede ati iwede. Awá oníte Irohin Imole ko lodi si eyí, nitoripe ewó wón ni ekuu idá Ijebu wa, sugbón a fe ki awon Oloppa o ma a se isé wón, ki won o si ri wípe eníkan ko se ipade t i o le da ija igbore silé.

Olun ti nlo ni Ipinle iwo Orun Ijewo bayi fe amujuto, o si dabsa, (a ko so pe be lo ri o) awon ara ijoba ko qnáti o wa ni awisaju won.

Awa Oníte Irohin Imole kesi Apapo Ijebu ki níwón teju moju oran na, nitoripe ohunti o ba ba eju, o ba ina gba.

Omòluwabí ati enia rere ní awon omo Ijeshá, sugbón oníte wón ba so pe awon ko se, bi grun yio wá lajé, nígná ko ni se ohun na.